

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0220U102429

Державний реєстраційний номер: 0117U000476

Відкрита

Дата реєстрації: 13-03-2020

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Дослідити окремі механізми патогенезу і фактори ризику розвитку автоімунної офтальмопатії з метою оптимізації її лікування

Початок етапу: 01-2017

Закінчення етапу: 12-2019

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Державна установа "Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка Національної академії медичних наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02012013

Підпорядкованість: Національна академія медичних наук України

Адреса: вул. Вишгородська, будинок 69, м. Київ, Київська обл., 04114, Україна

Телефон: 380444303694

E-mail: endocrinology.kiev@gmail.com

WWW: <http://iem.net.ua/>

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Державна установа "Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В. П. Комісаренка Національної академії медичних наук України"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 02012013

Адреса: вул. Вишгородська, будинок 69, м. Київ, Київська обл., 04114, Україна

Підпорядкованість: Національна академія медичних наук України

Телефон: 380444303694

E-mail: endocrinology.kiev@gmail.com

WWW: <http://iem.net.ua/>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6561040

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 1384.5 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Дослідити окремі механізми патогенезу і фактори ризику розвитку автоімунної офтальмопатії з метою оптимізації її лікування.

Назва роботи (англ)

To investigate some mechanisms of pathogenesis and risk factors for the development of autoimmune ophthalmopathy in order to optimize its treatment.

Реферат (укр)

Об'єкт дослідження: фактори ризику розвитку та віддалені результати лікування автоімунної офтальмопатії. Мета: на підставі аналізу факторів ризику розвитку, окремих механізмів патогенезу автоімунної офтальмопатії, оптимізувати алгоритми діагностики, схеми її профілактики та лікування. Методи: анкетування, клінічні, офтальмологічне обстеження, УЗД орбіт, гормональні, імуноферментні, біохімічні. Результати: Проаналізовано віддалені результати комбінованого лікування у хворих на автоімунну офтальмопатію (АО) у поєднанні з дифузним токсичним зобом (хворобою Грейвса (ХГ)). Встановлено, що у 54 % пацієнтів з хворобою Грейвса (незалежно від наявності АО) спостерігається виражений селенодефіцит. У пацієнтів з хворобою Грейвса, ускладненою АО виражений селенодефіцит мав місце у 50 % хворих. У пацієнтів з ХГ без АО виражений селенодефіцит спостерігався у 69 %. Вірогідної різниці у рівнях Se між обома групами не зафіксовано ($P > 0,05$). Таким чином можливо припустити, що дефіцит Se не є значущим чинником у розвитку АО при хворобі Грейвса. У 34% пацієнтів з хворобою Грейвса та АО дефіцит Se був відсутній, тому призначення селеновмісних препаратів хворим з АО недоцільне без індивідуального контролю рівня Se. В процесі проведення пульс-терапії метилпреднізолоном прояви офтальмопатії зменшувалися, разом з тим, поглиблювався селенодефіцит. Встановлено, що недостатність 25-гідроксівітаміна D має місце у всіх пацієнтів з хворобою Грейвса, а у пацієнтів з АО його рівень вірогідно нижчий ніж у пацієнтів без АО ($P < 0,05$). Встановлено вірогідний зворотній лінійний зв'язок показника АТ рТТГ з рівнем 25(OH)D в загальній групі хворих з АО ($r = -0,53$; $P < 0,05$). Розроблена схема лікування АО активного перебігу з використанням препаратів селену та вітаміну D3. Ступінь впровадження: статті, доповіді, патенти. Галузь використання: ендокринологія, офтальмологія, сімейна медицина.

Реферат (англ)

Research object: risk factors for the development and long-term outcomes of treatment of Graves' orbitopathy (GO). Aim: to optimize the algorithm for diagnosis, treatment and prevention of GO based on the analysis of risk factors and individual mechanisms of pathogenesis of GO. Methods: questionnaire, clinical and ophthalmic examination, orbital ultrasonography, hormonal, immunoenzyme, biochemical studies. Results: Long-term outcomes of combined treatment in patients with GO in combination with Graves' disease (GD) were analyzed. 54 % of patients with GD, regardless of the presence of GO, had a pronounced selenium (Se) deficiency. In patients with Graves' disease complicated by GO, a significant selenium deficiency was observed in 50 % of patients. In patients with Graves' disease without GO, a significant selenium deficiency was observed in 69 % of patients. No significant difference in selenium levels between groups of patients was observed ($P > 0,05$). Thus, it is possible to assume that Se deficiency is not a critical factor in the development of GO in Graves' disease. Selenium deficiency was not observed in 34% of patients with GD and GO, so prescribing selenium to patients with GO is impractical without individual control of selenium levels. During pulse therapy with methylprednisolone, the manifestations of orbitopathy decreased while selenium deficiency deepened. Vitamin D deficiency was found to occur in all patients with GD, and in patients with GO, 25(OH)D levels were significantly lower than in patients without GO ($P > 0,05$). A reliable inverse linear relationship (dependence) of the TRAb levels with the levels of 25(OH)D was established in the general group of patients with GO ($r = -0,53$; $P < 0,05$). The scheme of treatment of active GO with the use of selenium and vitamin D was developed elaborated. Application domain:

endocrinology, ophthalmology, family medicine.

Індекс УДК: 616.43; 616-008.9; 616.39, 616.379-008.64+617.735]-8-092

Коди тематичних рубрик НТІ: 76.29.37

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Звіт з НДР "Дослідити окремі механізми патогенезу і фактори ризику розвитку аутоімунної офтальмопатії з метою оптимізації її лікування"

Назва продукції (англ): Research report "To investigate some mechanisms of pathogenesis and risk factors for the development of autoimmune ophthalmopathy in order to optimize its treatment"

Очікувані результати: поліпшення ефективності діагностики та лікування хворих

Галузь застосування: медицина

Опис продукції (укр): Запропоновано метод лікування тиреоїд-асоційованої аутоімунної офтальмопатії, який включає призначення кортикостероїдного препарату – метилпреднізолону, згідно з даною корисною моделлю: визначають рівень антитіл до рецептору тиротропіну (стимулюючих) та 25 гідроксикальциферола крові, при збільшенні рівня антитіл більше ніж у три рази та зниженні рівня 25-гідроксивітаміна Д крові нижче 30 нмоль/л, призначають метилпреднізолон у добовому дозуванні 750 мг внутрішньовенно крапельно, 5 курсів з перервою між введеннями у 7 днів та препарат вітаміна Д (Олідетрим) 4000 на добу внутрішньо, протягом 3-х місяців. За прототип авторами взятий спосіб лікування шляхом призначення пульс-терапії метилпреднізолоном по 500 мг щотижня протягом 6 тижнів зі зниженням дози до 250 мг щотижня ще протягом 6 тижнів (Виноградская О.И. Безопасность различных режимов пульс-терапии метилпреднизолоном при лечении эндокринной офтальмопатии //О.И. Виноградская, Д.В. Липатов, В.В.Фадеев // Клиническая и экспериментальная тиреоидология .-2012.- Т.8, №3.-С.52-58.Недоліком даного способу є нестійкість та невиразність ефекту лікування, можливість виникнення ускладнень, зокрема, серцево-судинних – підвищення артеріального тиску, загострення коронарної недостатності, ураження печінки і ризику розвитку печінкової недостатності.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2017-12.2019

Виробник продукції: ДУ "ІЕОР НАМН"

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: Подано заявку на видачу охоронного документу

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу

7. Бібліографічний опис

Терехова Г.М., Булдігіна Ю.В., Федько Т.В., Клочкова В.М., Страфун О.С., Лисова З.Г., Савосько І.І./Схема призначення препаратів селену при лікуванні хвороби Грейвса з аутоімунною офтальмопатією// Інформаційний лист №264 – 2018, м. Київ, 2018, 4 с

Булдігіна Ю.В., Терехова Г.М., Клочкова В.М., Федько Т.В., Страфун Л.С., Савосько І.І., Лисова З.Г./До питання селенодефіциту у пацієнтів з хворобою Грейвса, ускладненою аутоімунною офтальмопатією: огляд літератури та власні дослідження//Офтальмологічний журнал, 2019, №3.С.10-18

Булдігіна Ю.В., Терехова Г.М., Страфун Л.С., Федько Т.В., Клочкова В.М., Савосько І.І., Лисова З.Г./Асоціація вітаміну D з аутоімунною офтальмопатією при хворобі Грейвса// Офтальмологічний журнал, 2019, №6.С.14-29

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 40

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Булдигіна Юлія Валеріївна (к. мед. н.)

Клочкова Вікторія Миколаївна

Страфун Леся Сергіївна

Терехова Галина Миколаївна (к. мед. н.)

Керівник організації:

Тронько Микола Дмитрович (д. мед. н., професор, акад., член-кор.)

Керівники роботи:

Терехова Галина Миколаївна (к. мед. н.)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.